Miljøpartiet De Grønne
13. desember 2015

Alternativt Budsjett Stavanger 2016

miljøpartiet de grønne

Klimapakke. Livskvalitet. Barn & Unge

Klimapakke

Full satsning på klima.

Klimautfordringen må tas på alvor. Det nytter ikke lenger med snakk, vi trenger nå handling. Vi har laget en ekstra klimapakke på 77 millioner for perioden som skal ta Stavanger til neste nivå av klimanøytral fremtid. Pakken fordeler seg på poster som støtte til privat solenergi, mange flere elbil ladeplasser, gratis sykkel på tog, lyntogutredning, mange flere og bedre sykkelveier og bilfrie gater for å nevne noe.

Livskvalitet

Respekt for mennesket.

Mange eldre i Stavanger sliter med ensomhet, utrygghet og svekket livskvalitet. Det er lett å glemme våre eldres grunnleggende behov i vår jakt etter effektivitet og kostnadsbesparelser. Derfor har vi laget en livskvalitetspakke på hele 75 millioner ekstra i perioden til forbedret livskvalitet for eldre, men også til generelle poster som støytiltak, etablering av matsentral, bedre mat på sykehjemmene, trygghetsavdeling på Vålandstunet opprettholdes, styrking av rusomsorg, ettervern, integrering og opprettholde av Vålandstunet til Lervig er ferdig.

Barn & Unge

Fremtidens voksne.

Våre barn og unge er vårt håp for fremtiden. De fortjener det beste. Mange sliter med ulike utfordringer og trenger noen å snakke med. Et lavterskeltilbud. Helsesøstertjenesten på skolene kunne vært redningen for mange dersom tilgjengeligheten hadde vært større. Derfor ønsker vi at alle skolene skal få 100% helsesøsterdekning, hver dag.

I vårt budsjett har vi lagt inn hele 186 millioner til ekstra investeringer i perioden og 167 millioner ekstra i driftsbudsjettet for barn og unge. Vi ser at barnehagene har et høyere sykefravær enn andre og trenger styrking. Vi har derfor lagt inn et eget vikarbudsjett til disse. Vi ønsker å innføre to barnehageopptak, opprettholde Smiodden barnepark og vi vil gi økologisk frukt og grønt til elevene. Vi har lagt inn ute- og turprosjekter i skolene, ingen bemannings-reduksjon på Johannes barnepark, leksefri skole og en generell økning av rammen til skolen på ti millioner.

Budsjettforslag fra: **Miljøpartiet De Grønne Stavanger**

Datert: *12/13/15*

Endringer i rådmannens forslag til investeringsbudsjett

Økning i utgiftene eller reduserte inntekter (eller låneopptak) legges inn med positiv fortegn.

Økning i inntektene (eller låneopptak) eller reduserte utgifter legges inn med negativt fortegn.

Beløp i hele tusen kroner.

	INVESTERINGSBUDSJETT - ENDRINGER	2016	2017	2018	2019	
	Diverse bygg og anlegg					
	Konjunkturrabatt	−44 000	−48 000	−36 000	−32 000	
	Sum Diverse bygg og anlegg	**−44 000**	**−48 000**	**−36 000**	**−32 000**	
	Skolebygg					
15	Madlamark skole	5 000	65 000	65 000		MDG går mot rådmannens forslag om utsettelse og igangsetter utbyggingen av Madlamark skole fra 2016.
23	Nylund skole	28 000	−28 000			Nylund skole bør oppgraderes snarest for å unngå ytterligere kostnader.
	Sum Skolebygg	**33 000**	**37 000**	**65 000**	**0**	
	Barnehagebygg					
32	Roaldsøy barnehage	23 000				Vi foreslår å bygge en ny to avdelings barnehage ettersom det ikke er behov for økning i barnehageplasser i Hundvåg bydel. Men i motsetning til rådmannens forslag vil vi ikke vente til 2019 for å påbegynne byggingen og bygger i 2017 istedet.
	Tasta barnehage		28 000			MDG ønsker å bygge ny barnehage på Tasta.
	Sum Barnehagebygg	**23 000**	**28 000**	**0**	**0**	
	Sykehjem, bofellesskap og bolig					
	Sum Sykehjem, bofellesskap og bolig	**0**	**0**	**0**	**0**	
	Park- og idrettsbygg					
64	Folkebad - Planleggingsutgifter	−5 700				Kommunens økonomi tilsier at vi utsetter dette prosjektet nå, men at det gjerne gjenopptas ved en senere anledning når økonomien tar seg opp.
	Kunstgressbaner	4 000	9 000			
61	Dobbelthall Hetlandshallen (raskere ferdigstilling)	10 000	20 000	−30 000		
	Sum Park- og idrettsbygg	**8 300**	**29 000**	**−30 000**	**0**	
	Utbyggingsområder					
MDG	Støtte til private solenergiprosjekt	200	500	500	500	Privatpersoner som ønsker å installere solenergiløsninger trenger insentiver for å komme i gang. Økt bruk av solenergi vil etter hvert gi et betydelig antall arbeidsplasser.
	Salg av tomt til brannstasjon				−15 000	
	Sum Utbyggingsområder	**200**	**500**	**500**	**−14 500**	
	Selvkostområder - Vann, avløp, renovasjon					
78	Vålandsbassengene Vann utsettes	−2 000	−8 000	−4 000		MDG utsetter prosjektet til 2017 med redusert beløp.
88	Vålandsbassengene Avløp utsettes	−2 000	−8 000	−4 000		MDG utsetter prosjektet til 2017 med redusert beløp.
78	Redusert prosjekt Vålandsbassengene Vann		2 000	3 000		Et redusert prosjekt som ivaretar de historiske kvalitetene.
88	Redusert prosjekt Vålandsbassengene Avløp		2 000	3 000		Et redusert prosjekt som ivaretar de historiske kvalitetene.
	Sum Selvkostområder - Vann, avløp, renovasjon	**−4 000**	**−12 000**	**−2 000**	**0**	
	Park og vei					
MDG	Skolehager og byhager	500	500	500	500	Midlene skal gjøre det lettere for lærere/skoler/ personer/grupper å komme i gang med skolehager og dyrking av mat i urbane områder.
MDG	Utrede miljøkulvert over motorvei ved Saxemarka/ Schankeholen	500				Prosjektere lokk over motorveien sør for Ryfaståpning. Tiltaket vi redusere helseskadelig støy fra motorveien og heve standarden på bomiljøet i hele området.

MDG	Støytiltak Saxemara og andre områder med rød/lilla sone på støykartet	1 000	1 000	1 000		Støy fra vei på dette nivået er et alvorlig helse og trivselsproblem.
MDG	EL-ladeplasser i bydelene	600	600	600	600	Tilbud til folk som ikke kan lade ved egen bolig. Dette kan øke interessen for El-bil blant befolkningen.
MDG	EL-ladeplasser til den nye kommunale EL-bilparken	750	750	750	750	Vi forventer at alle de kommunale bilene byttes til EL-biler. Kostnadene tas av etatene og gjennomføres av etatene, men kostnadene til lade-infrastruktur tas her.
97	Flaskehalsutbedring	−12 000				Kun tiltak som bedrer fremkommelighet for kollektivtransport gjennomføres.
103	Sykkelstrategi videreføres fra 2016		15 000	15 000	20 000	MDG ønsker å både videreføre sykkelstrategien og styrke den ytterligere, både som et klimatiltak og forebyggende tiltak for å fremme god folkehelse.
106	Miljø, gatetun og bilfritt sentrum	1 500	1 500	1 500	1 500	Vi ønsker å realisere planlagte gatetun raskere, og øker bevilgningene.
	Sum Park og vei	**−7 150**	**19 350**	**19 350**	**23 350**	
	Felles					
MDG	Økt rehabilitering av kommunale boliger	5 000	5 000	5 000	5 000	Kommunens bygninger har et stort etterslep innen vedlikehold. Her trenger vi å øke bevilgningene for å unngå enda høyere kostnader i fremtiden.
	Sum Felles	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	
	Kirkelig Fellesråd					
	Vi følger rådmannens forslag					
	Sum Kirkelig Fellesråd	**0**	**0**	**0**	**0**	
	Sum endringer i investeringer	**14 350**	**58 850**	**21 850**	**−18 150**	
	Finansiering av investeringer					
	Tilskuddsendringer:					
	Salg av investeringer - endringer:					
	Utbytte fra Forus Næringspark AS	−25 000	−15 000	−15 000	−15 000	
	Utbytte fra Stavanger Parkering	−40 000				
	Fond (Bruk = minus, avsetning = pluss-tall)					
	Låneopptak endring (Økn.=minus, redusert = pluss)	123 497	39 605	111 787	160 396	
	Overføring fra drift (beregnes av modellen)	*−72 847*	*−83 455*	*−118 637*	*−127 246*	
	Sum finansiering av investeringer	**−14 350**	**−58 850**	**−21 850**	**18 150**	
	Budsjettbalanse skal være lik 0	**0**	**0**	**0**	**0**	

Budsjettforslag fra: **Miljøpartiet De Grønne Stavanger**

Datert: *12/13/15*

Endringer i rådmannens forslag til driftsbudsjett

Økning i utgiftene eller reduserte inntekter legges inn med positiv fortegn.

Økning i inntektene eller reduserte utgifter legges inn med negativt fortegn.

Beløp i hele tusen kroner.

	DRIFTSBUDSJETT - ENDRINGER	2016	2017	2018	2019	
	Endringer per tjenesteområde:					
	Barnehage					
MDG	Vikarbudsjett til barnehage	3 000	3 000	3 000	3 000	Barnehager har høyere sykefravær enn resten av kommunen og trenger et vikarbudsjett for å håndtere dette.
MDG	Opptrapping 2 barnehageopptak og generell styrking av barnehagen	2 500	2 500	2 500	2 500	MDG ønsker økt fokus på god ledelse og økt kompetanse på mat i barnehagene, og tilbakefører disse midlene.
92	Smiodden barnepark opprettholdes	300	1 000	1 000	1 000	
	Sum barnehage	**5 800**	**6 500**	**6 500**	**6 500**	
	Skole					
MDG	Økologisk frukt og grønt til elevene prøveordning	500	500			Starte prosjekt med gratis, lokalprodusert, økologisk frukt og grønt.
MDG	Ute- og turprosjekt i skolene	700	700	700	700	Beløpet dekker ekstrakostnader for skoler som igangsetter pedagogiske prosjekter utendørs i nærområdet.
112	Ingen bemanningsreduksjon Johannes læringssenter innføringsbarnehage	1 200	1 200	1 200	1 200	En mulighet for skoler til å sertifisere seg som "miljøskoler". Ordningen fungerte godt og førte til bevisste elever og lærere. MDG ønsker den gjeninnført.
103	Ikke redusert tjenestetilbud Lenden skole og ressurssenter	2 400	2 400	2 400	2 400	
99	Økning ramme i skolen	10 000	10 000	10 000	10 000	
105	Foreldrebetaling skolefritidsordningen (prisøkning	1 500	3 200	3 200	3 200	
123	Helsesøster 100% bemanning på alle skoler	11 500	11 500	11 500	11 500	MDG ønsker en helsesøster tilknyttet hver skole i 100% stilling. Helsesøstre er et viktig lavterskertilbud for barn og unge med problemer av alle slag.
MDG	Prøveordning med leksefri skole	500	500			
	Sum skole	**28 300**	**30 000**	**29 000**	**29 000**	
	Barn og unge					
114	Kulturskolen tilbakeføre redusert tjenestetilbud	1 600	1 600	1 600	1 600	
115	Ikke redusere tjenestilbudet til PPT	1 100	1 100	1 100	1 100	
	Sum barn og unge	**2 700**	**2 700**	**2 700**	**2 700**	
	Levekår					
MDG	Matsentral etter modell fra Oslo utredning og drift	200	200	200	200	Matsentralen skal samle inn mat fra produsenter og butikker, og gi dem til organisasjoner som hjelper vanskeligstilte. Vi vil utrede ordningen for Stavanger. http://matsentralen.no/
MDG	Bedre mat på sykehjem	3 800	3 800	3 800	3 800	God mat gir økt livskvalitet og bedre helse, og det er særlig viktig for de eldste og sykeste av oss. MDG øker matbudsjettet til sykehjemmene.
MDG	Styrke rusomsorg, med særlig vekt på ettervern	2 000	2 000	2 000	2 000	
145	Trygghetsavdelig på Vålandstunet, opprettholde	2 800	2 800	0	0	MDG ønsker å opprettholde trygghetsavdelingen til Lervig er ferdig
148	Vålandstunet sykehjem, ikke avvikle før Lervig er ferdig	12 000	24 000	0	0	
146	Avvikle Spaniaplassene	−3 000	−3 000	−3 000	−3 000	
	Sum levekår	**17 800**	**29 800**	**3 000**	**3 000**	
	Samfunnsmedisin					
MDG	Gjenopprette satsning på økologisk mat i kommunen	350	350	350	350	Posisjonspartiene vedtok våren 2015 å avslutte den vellykkede satsingen på økt kunnskap og bruk av lokalprodusert, og økologisk mat i kommunens virksomheter. MDG vil gjenopprette og styrke satsingen.
MDG	Snehvit, etter modell fra Rødhette i Oslo (avlasting av aleneforeldre)	500	500	500	500	Snehvit er et dugnadsbasert barnepasshus for aleneforeldre i regi av Aleneforeldreforeningen. Erfaringen fra tilsvarende ordning i Oslo viser at det er familier med dårlig økonomi og lite nettverk som bruker huset mest. Tiltaket er tenkt finansiert av flere kommuner.
MDG	Urban økologisk dyrking og skolehager	1 000	1 000	1 000	1 000	Driftsmidler til prosjekt omtalt i investeringsbudsjettet.
MDG	Dyrevernorganisasjoner	300	300	300	300	Dyrevelferd er en prioritert sak for MDG, og vi bevilger midler til drifting av mottak og omplassering av dyr i nød.
166	Ingen effektiviseringskrav Embo	500	500	500	500	Stavanger vil ha økte kostnader grunnet flyktningssituasjonen og MDG vil derfor tilbakeføre rådmannens foreslåtte kutt til Embo.
	Sum samfunnsmedisin	**2 650**	**2 650**	**2 650**	**2 650**	

	Kultur og byutvikling					
	Integreringspakke for flyktninger	5 000	3 000	2 000	2 000	Styrking av integreringsarbeid i form av norskopplæring, informasjonsmateriell, samordning med frivillige og frivillighetsarbeid, tolketjenester og organisere infokvelder samordnet med aktuelle etater.
	Sum kultur og byutvikling	**5 000**	**3 000**	**2 000**	**2 000**	
	Bymiljø og utbygging					
MDG	Øke kompetansen og kartlegge muligheter for grønne tak i Stavanger	500	500	500	500	Øke kompetansen i Rådmannens stab. Blant annet må man få kunnskap om hvordan grønne tak på sikt kan spare kommunen for utgifter.
MDG	Gatevarme slås av ved plussgrader	−700	−700	−700	−700	Stavanger har unødvendig høye kostnader knyttet til
MDG	Økt vedlikehold sykkeltraseer	3 000	3 000	3 000	3 000	Asfaltering, snøbrøyting, strøing, soping og annet ettersyn.
MDG	Stopp sykkeltyveriene (SSS)	200	200			Toårig prosjekt i samarbeid m. politiet. Tyverier gjør at mange gir opp å sykle.
MDG	Reduserte driftskostnader for kommunal EL-bilpark	−3 000	−6 000	−6 000	−6 000	Rimeligere driftskostnader ved bruk av El-bil istedet
MDG	Redusert behov for vedlikehold av vei grunnet økt piggfri bilpark	−5 000	−10 000	−10 000	−10 000	Biler med piggdekk sliter vekk opptil 20gr asfalt pr kilometer, dette er opptil 100 ganger mer enn vanlige dekk.
MDG	Refundere NSB for gratissykkel	500	500	500		Kreve at NSB legger til rette for å ta med sykel gratis på Jærbanen, og tilby kompensasjon for tapte sykkelbilletter.
183	Representasjon festival/ONS	−300	−300	−300	−300	MDG reduserer representasjonsmidlene for kommunen med 300 000,- under ONS til 200 000,-.
189	Leieinntekter ONS	−450		−450		
	Sum bymiljø og utbygging	**−5 250**	**−12 800**	**−13 450**	**−13 500**	
	Rådmann, stab og støttefunksjoner					
MDG	Framtidsombud innføres	400	650	650	650	Egen ansatt som taler fremtidige generasjoners sak.
MDG	Frivillighetskoordinator ekstra ansatt	400	650	650	650	Egen ansatt med ansvar for koordinering og oppfølging av frivillig arbeid tilknyttet kommunen i Stavanger.
MDG	Lyntogforumet medlemsavgift	100	100	100	100	
MDG	Demokratiprosjekt. Direktevalg til bydelsstyre.			200	600	Gjennomføre forsøk med direkte valg av bydelsutvalg og flytte ansvar til dette utvalget.
	Ingen kutt i lærlingeordning	1 000	1 000	1 000	1 000	
	Stillingsstopp	−20 000	−20 000	−20 000	−20 000	
	Redusert lønnsvekst	−22 963	−22 963	−22 963	−22 963	Fra 2,7% til 2,2%
	Sum rådmann, stab, støttefunksjoner	**−41 063**	**−40 563**	**−40 363**	**−39 963**	
	Felles inntekter og utgifter (bl.a. renter og avdrag)					
	Renter, endret låneopptak (beregnes av modellen)	*−1 667*	*−2 305*	*−4 511*	*−8 123*	
	Endring avdragsbetalinger (beregnes av modellen)	*−4 117*	*−5 437*	*−9 163*	*−14 510*	
	Endringer i sentrale inntekter:					
71	Bosetting av kvoteflyktninger	10 000	5 000	5 000	5 000	Stavanger må håndtere økende antall flyktninger, samtidig som det allerede er flere flyktninger som venter på bolig. Beløpene til bosetting bør derfor økes.
MDG	Piggdekkavgift	−12 000	−21 000	−21 000	−21 000	
	Skatt fra inntekt og formue					
	Rammetilskudd					
	Eiendomsskatt	−81 000	−81 000	−81 000	−81 000	Øker eiendomsskatten med 1 promille.
	Endringer i sentrale kostnader:					
	Disposisjonsfond (bruk = minus, avsetning = pluss-tall)	0	0	0	0	
	Overføring fra drift til investering (legges inn av bruker)	72 847	83 455	118 637	127 246	
	Sum felles inntekter og utgifter (bl.a. renter og avdrag)	**−15 937**	**−21 287**	**7 963**	**7 613**	
	SUM DRIFTSBALANSE: skal være lik 0	**0**	**0**	**0**	**0**	